

JÓHAN KALLSOY

lærari á Eiði, 65 ár

Jóhan Kallsoy varð borin í heim á Eiði í Eysturoy hin 12. august 1892 og verður soleiðis 65 ár nú komandi mánadag. Hann er á mangan hátt ein framúrskarandi maður, sum nógvið kundir verða at sagt um; men mark er fyri, hvussu mikið, ið sigast kann í eini lítillari bladdgrein.

Faðir hansara var bátasmiður; men av slíkum arbeiði spanngingull tá í tíðini. Hann róði tí út og hevði dreingirnir við sær, Jóhan longu, tá ið hann var 10 ára gamal, fyrst á Norðhavinum og seinri undir Íslandi, inntil hann 16 ára gamal fór til skips. Altíð hevði hann góðan hug til bóka og fór tí á Føroya Fólkaháskúla, har hann var í tveir vetrar, og høvði hann góða barlast við sær út í lívið. Hann sigur sjálvur um háskúlan, at ikki kann hann hugsa sær, at Føroyar kundu fingið tveir betri menn enn Símun av Skarði og Rasmus Rasmussen at stovna háskúla í Føroyum.

Í árunum 1914 til 1917 gingu vit — undirskrivaði og Kallsoy — saman á Føroya læraraskúla. Á aldri var nærur 5 ár á muni okkara millum. Men kortini kom slíkt vinarband okkara millum, at tað verður at vara fyri lívið.

Í 1917 fóru vit hvør í sína ætt. Men seinri komu vit at arbeiða saman á Føroya lögtingi, og tó at vit stóðu hvør í sínum politiska flokki á tingi, so gleðir tað meg at gamli vinskapur okkara altíð rakk tvørturum flokksmark og yvir um allan partapolitikk. Tað kom eisini av tí, at yvirklassalyndið ikki er í harra Kallsoy, og tessvegna gleið hann so við og við meir og meir yvir ímóti sosialdemokratum og fylgdi ikki sínum partamonnum, tá ið teir fóru í hóslag við Vinnuflokkinn og saman við honum stovnaðu Fólkaflokkinn. Harra Kallsoy hevur altíð fylgt meira frísinnaðum linjum, og nú kann gleða seg yvir at fyri hvønn dag, ið gongur, fáa fleiri og fleiri av hansara gomlu partamonnum eyguni upp og koma aftur á ta gomlu leið, sum Kallsoy altíð hevur fylgt.

Fyri stuttum talaði lærarinnan í Fugloy í Útvarpi Føroya. Hon segði, at hon hevði gingið í skúla við Gjógv, meðan Kallsoy var lærari har. Hon talaði so vakurt um sín barnalærara at øll sum hoyrdu hana, hava óivað ynskt, at vit allastaðni kundu átt slíkar kennarar. Hann ikki bara lærði børnini tær

vanligu lærugreinir, men vakti í børnunum slíkan lesihug sum gjordi, at tey heila lívið komu at elska bókur og leita sær kunnleika og eisini hugnaligar lotur saman við góðum bókum.

Við hesum orðum fari eg at enda hesa føðingardagskvøðu til tín, mín gamli vinur. Eg ynski tær eyndu og alt gott.

J. H. Danbjørg.

Útvarp Føroya

Væl verðið tygum Louis Zachariasen fyri grein tygara í 14. sept. nr. 77. Lokeins varð málvininum ovboðið!

Orð tygara áttu sanniliga at skakað allar teir, ið ábyrgdina hava av framtíðarlagnu tungu vára.

Men git um hon ger tað?

Vit eru fleiri, ið eins og tygum harmast um viðferðina »Føroya forna treyta tunga« fær í fremsta mentunarstovni okkara, lítið á tað, men vit kunna bara gráta, tí »Sjárður hevur mist minnið alt, og bota kann hann eingin« — heldur ikki ongin.

Maður í steinboga.

Bilóhapp á Tvøroyri

5 fólk meinslað

Hóskvöldið hendi eitt bilóhapp á Tvøroyri.

Tað var lastvognur hjá Olaf Mortensen, ið fór niðan brekkuna móti Valinum við timburfarmi og jarnplátum.

Komin næstan niðan á gingu brømsurnar fyri og fór bilurin við miklari ferð oman aftur brekkuna, heilt oman á niðara vegin, har hann fór heilt útav bakkanum millum kommunuskrivstovuna og handilin hjá Mortensen.

Tveir menn loypa av bilinum — annar teirra við barni sínum og bjargaði tí óskaddum.

J. H. Leitraberg sat í stýrihúsinum hjá sjáforinum hann leyp út í ferðini oman brekkuna, hann fekk skaða í ryggin.

Robert Jespersen við trimum børnum og svágur hansara Olaf Nielsen við einum barni vóru á lastini. Hæsin síðstnevndi leyp út av við barni sínum. Barnið varð óskalað, men sjálvur fekk hann

Skattalógaruppskot á tingi: Verður skattaóskilið at ríkja?

Útvarpið partapolitiskt sum vápn móti javnaðarmonnum

Hin 6. august var skattalógar-málið fyrri.

Tað hvatt ikki úr fólkaflokkunum. Eisini sambandsflokkurin steintagdi at byrja við.

Erlendur Paturssonur spurdi so landsstýrisflokkanar, um ætlanin var einki at gera við málið, um tað skuldi sova meira enn.

Tá kom Andreas Djurhuus fram og helt, at málið hevði ikki sovið hjá figgarnevndini, har ið hann er formaður, men lá hjá flokkunum. Hann rósti uppskotinum og vildi strika undir, at málið var ópolitiskt.

Mitens landsstýrismaður helt eisini, at málið ikki var partapolitiskt, dró fram teir tættir, ið hann helt, at tingið skuldi fremja. Hann ráddi frá at koma við stórbroytingum og nýggjum inn í málið.

Fyri javnaðarflokkinn talaðu J. H. Danbjørg, P. M. Dam og J. P. Davidsen og funnst hvass-

liga at skattaóskilinum, ið nú ríkti her á landi.

Fólk, ið rættvísi búði í, harmaðust yvir tann mannagang, ið gjordur varð.

— Meðan stórinntøkumaðurin slapp at draga fleiri hundræðstúsund frá, so at hann varð heilt skattafriur, mátti fiskimaðurin, arbeiðsmaðurin og øll fastlont rinda skatt av hvørjum oyra.

Tað var ikki nóg mikið, at stórmannaverjararnir her á tingi høvdu sloppið øllum stórmonnum undan skatti, men teir góvu teimum omaná ein roka uppá fleiri hundræðstúsund av peninginum, ið tíkin verður úr lummanum á fjöldini.

At kunna draga frá fleiri hundræðstúsund kr. sum skattafriar og oman á at fáa milljónir í gávu er eitt ólag, ið fólk ikki verður at tola í longdini. Hetta ólag vilja javnaðarmenn til lívs.

Tá ið A. Djurhuus og Mitens sögdu, at hetta mál var ópolitiskt, er tað so skeið sum vera kann. Einki mál er meira politiskt enn skattamálið, spurningurin um, hvør ið skal rinda til hitt almenna og hvussu, ið rindast skal.

Her eru tvinnar príncipiellar stóður. Teir borgarligu flokkarnir — t. v. s. allir flokkar her á tingi uttan javnaðarflokkurin — vilja sum niðurlag í hesum uppskoti frá landsstýrinum verja teir stóru við skattafrádráttarrætti og risaavskivingum.

Javnaðarmenn eru hini megin. Teir vilja, at skattabyrðurnar skulu berast eftir evnunum. Teir ið stórinntøkurnar hava, skulu taka tann tunga partin. Hagar skal tann tungi endin venda og ikki sum nú móti tí minnimentum.

So talaði Frederik Hansen tjóðveldisflokksins vegna. Hann helt, at hann vildi, um tað skuldi verðið, í dag greitt atkvøðu fyri landsstýrisuppskotinum (ið sleppur teim stóru undan skatti og leggur allar byrðirnar á hin minna mannin. — Blstj.).

Erl. Patursson royndi at skova eitt sindur út yvir Frederik Hansens undirtøku við stórmannauppskotinum. Hann helt við Dam og hansara monnum, at skattamálið

heilaskjálvta og er seinni fluttur á sjúkrahúsið.

Robert Jespersen og øll trý børn hansara finga skaða og fóru øll á sjúkrahúsið. Tvey av børnunum brutu hvørt sín armin og hitt 3. varð illa skorið av jarnplátum.

Lívsvandi er tó ikki fyri nekrum teirra.

Bilurin fór í sor.

Føroya Fólkaháskúli

byrjar vetrarskeið sitt týsdagin 1. oktober kl. 15.

Teir dreingir, sum ætla sær at luttaka, mugu siga skúlanum skrivliga frá áðrenn 1. september. Innskrivingarsedið, skrá skúlan, umsóknar bløð ein og allar frágreiðingar fáast við at venda sær til undirritaða.

Marius Johannesen.